

PODRĘCZNIK ROZLICZANIA PODATKU OD DOCHODÓW Z KAPITAŁÓW PIENIĘŻNYCH DLA KLIENTÓW XTB

CZYLI, JAK OPODATKOWAĆ DOCHODY ZE SPRZEDAŻY
AKCJI ORAZ Z TRANSAKCJI NA CFD

Informacje oraz materiały przedstawione w Podręczniku rozliczania podatku od dochodów z kapitałów pieniężnych nie stanowią porady prawnej, podatkowej, finansowej czy rachunkowej oraz zamieszczone są wyłącznie dla celów informacyjnych.

Informacje przedstawione w Podręczniku są aktualne na dzień opublikowania Podręcznika i XTB S.A. zastrzega sobie prawo do modyfikowania ich treści.

Przedmiotowy Podręcznik został przygotowany z zachowaniem należytej staranności, niemniej jednak, z zastrzeżeniem świadomego wprowadzenia w błąd, XTB S.A. nie udziela żadnych gwarancji jakiegokolwiek rodzaju i nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności za dokładność i kompletność jakichkolwiek informacji, stwierdzeń lub założeń zamieszczonych w niniejszym Podręczniku, ani za jakąkolwiek stratę lub szkodę (bezpośrednią, pośrednią, wtórną lub jakąkolwiek inną) powstałą w wyniku polegania na treści niniejszego Podręcznika.

XTB S.A. zachowuje prawo do zmiany informacji zawartych w niniejszym Podręczniku w każdym czasie.

Wszelkie materiały umieszczone w Podręczniku podlegają ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego oraz innych przepisów dotyczących ochrony własności intelektualnej. Kopiowanie jakichkolwiek materiałów i informacji zawartych w Podręczniku, w całości lub części wymaga uprzedniej zgody XTB S.A.

Klienci XTB S.A. są całkowicie odpowiedzialni za dokonywanie własnych ocen i analiz przepisów prawa podatkowego na potrzeby dokonania prawidłowego rozliczenia podatku od dochodów z kapitałów pieniężnych w zeznaniu rocznym.

Osoby zainteresowane uzyskaniem profesjonalnej, zindywidualizowanej porady, proszone są o skontaktowanie się ze specjalistą, np. z doradcą podatkowym.

Niniejszy Podręcznik służy do wyłącznego użytku przez klientów XTB S.A. Zabronione jest wykorzystywanie treści w nim zawartych do celów innych niż własne rozliczenie roczne podatku od dochodów z kapitałów pieniężnych.

Warszawa, 15.02.2022 r.

SPIS TREŚCI

1.	Definicje pojęć	3
2.	Podręcznik – co powinieneś wiedzieć?	5
3.	Papiery wartościowe, a instrumenty pochodne	5
4.	Pamiętaj, że to ty jesteś podatnikiem	7
5.	Podatek od dochodów ze sprzedaży akcji	8
6.	Podatek od dochodów z transakcji na CFD	9
7.	Koszty uzyskania przychodów - akcje i CFD	10
8.	Kiedy powstaje przychód? – transakcje na akcjach	12
9.	Kiedy powstaje przychód? – transakcje na CFD	13
10.	Po jakim kursie przeliczane są przychody i koszty poniesione w walutach obcych?	13
11.	Koszty w przypadku przeniesienia akcji do XTB z innego domu maklerskiego	14
12.	Koszty uzyskania przychodu - podatki i opłaty wynikające z lokalnych (zagranicznych) regulacji	14
13.	Kto otrzyma PIT-8C od XTB?	14
14.	Kiedy i w jaki sposób zostanie dostarczona informacja PIT-8C?	17
15.	Do jakiego Urzędu Skarbowego trafi mój PIT-8C?	17
16.	Jak wygląda PIT-8C	18
17.	Formularz PIT-38	19
18.	Opodatkowanie przychodów ze sprzedaży akcji / ETF notowanych na giełdach zagranicznych	22
19.	Usługa Twój e-PIT	25
20.	Akcje nabyte przed 1 stycznia 2004 r.	26
21.	Opodatkowanie dywidend wypłacanych przez spółki notowane na giełdach zagranicznych	26
22.	Opodatkowanie dywidend wypłacanych przez spółki notowane na GPW	28

1. DEFINICJE POJĘĆ

XTB	XTB S.A.
Podręcznik	Niniejszy Podręcznik rozliczania podatku od dochodów z kapitałów pieniężnych dla klientów XTB
Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 328, ze zm.)
Ustawa o PIT	Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1128, ze zm.)
Ordynacja Podatkowa	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tj. Dz. U. z dnia 2021 r., poz. 2320, ze zm.)
Rozporządzenie w sprawie Rajów podatkowych	Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie określenia krajów i terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U. z 2019, poz. 600)
Rezydent podatkowy	Osoba fizyczna, która posiada miejsce zamieszkania na terytorium Polski, tj. posiada na terytorium Polski centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych) lub przebywa na terytorium Polski dłużej niż 183 dni w roku podatkowym. Taka osoba podlega pod nieograniczony obowiązek podatkowy (podlega opodatkowaniu od całości swoich dochodów (przychodów) bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów).
Nierezydent podatkowy	Osoba fizyczna, która nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Polski, tj. nie posiada na terytorium Polski centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych) ani nie przebywa na terytorium Polski dłużej niż 183 dni w roku podatkowym. Taka osoba podlega pod ograniczony obowiązek podatkowy (tylko od dochodów /przychodów osiąganych na terytorium Polski).
UPO	Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania

2. PODRĘCZNIK – CO POWINIENIEŚ WIEDZIEĆ?

W Podręczniku znajdziesz wiele informacji pomocnych przy prawidłowym rozliczeniu dochodów ze sprzedaży akcji czy realizacji transakcji na CFD dokonywanych za pośrednictwem XTB w swoim zeznaniu rocznym. Są to tzw. dochody z kapitałów pieniężnych, które podlegają rozliczeniu na zasadzie samoopodatkowania przez podatnika, najczęściej na formularzu PIT-38 (choć w niektórych przypadkach może to też być inny formularz, np. PIT-36).

Formularz PIT-38 w wersji interaktywnej wraz z broszurą (aktualną na dzień publikacji niniejszego Podręcznika) zawierającą wskazówki odnośnie jego wypełnienia dostępny jest na stronie:

<https://www.podatki.gov.pl/pit/e-deklaracje-pit/dla-osob-nieprowadzacych-dzialalnosci-gospodarczej/#PIT-38>

Aby wypełnić zeznanie podatkowe PIT-38 i rozliczyć podatek powinieneś zgromadzić dane o uzyskanych przychodach z kapitałów pieniężnych i poniesionych kosztach ich uzyskania w danym roku podatkowym.

Podstawową informacją jest informacja PIT-8C otrzymana od biura maklerskiego, np. od XTB. Jeśli masz kilka rachunków inwestycyjnych w różnych biurach maklerskich, wówczas, od każdego z tych biur powinieneś otrzymać odrębną informację PIT-8C. Jeśli jednak nie otrzymałeś PIT-8C (bo np. dokonywałeś transakcji za pośrednictwem zagranicznego biura maklerskiego), pamiętaj, że nie zwalnia Cię to z obowiązku rozliczenia w Polsce podatku z tytułu uzyskanych dochodów.

3. PAPIERY WARTOŚCIOWE A INSTRUMENTY POCHODNE

Aby prawidłowo rozliczyć zyski z transakcji na instrumentach finansowych osiągnęte za pośrednictwem XTB i zrozumieć jak klasyfikowane są transakcje w PIT-8C warto, abyś rozróżniał pojęcie papierów wartościowych od pochodnych instrumentów finansowych.

W uproszczeniu, odnosząc się do oferty XTB, papierami wartościowymi są akcje spółek giełdowych i ETF, podczas gdy pochodnymi instrumentami finansowymi są CFD (kontrakty na różnicę).

Akcje spółek giełdowych to papiery wartościowe, wskazujące na uczestnictwo w spółce oraz stanowiące prawo do określonej części kapitału akcyjnego i dochodu spółki. Oznacza to, że jeśli kupujesz papiery wartościowe konkretnej spółki, stajesz się poniekąd jej właścicielem. Posiadasz część kapitału spółki oraz masz prawo do części jej zysku (otrzymujesz uprawnienia do dywidendy).

ETF (Exchange-traded fund) to rodzaj funduszu inwestycyjnego, którego celem jest odzwierciedlenie i naśladowanie wyników np. konkretnego indeksu giełdowego. ETFy łączą w sobie cechy inwestycji w fundusze (dywersyfikacja) oraz inwestowania w akcje (fundusze ETF są notowane na giełdzie na takich samych zasadach jak akcje).

Instrumenty pochodne CFD są rodzajem instrumentu finansowego, który nie jest papierem wartościowym, natomiast którego wartość jest uzależniona od instrumentu bazowego np. od kursu indeksu, akcji, czy obligacji. Termin CFD jest skrótem oznaczającym angielskie określenie kontraktu na różnicę kursową ("contract for differences"). Jak sama nazwa wskazuje, jest to kontrakt pomiędzy dwoma podmiotami zazwyczaj określanymi jako „kupujący” i „sprzedający” dotyczący ruchu ceny danego aktywa. Strony kontraktu spekulują nad kierunkiem, jaki w przyszłości obierze instrument bazowy. Instrumentami bazowymi dla CFD mogą być waluty, indeksy, akcje, surowce, kryptowaluty, czy ETFy. Instrumenty pochodne CFD są często lewarowane i umożliwiają zarabianie zarówno na wzrostach, jak i spadkach cen.

Podział na papiery wartościowe i instrumenty pochodne wyraźnie zobaczysz w części D informacji PIT-8C, którą otrzymasz od XTB do końca lutego roku następującego po roku podatkowym.

Dane dotyczące transakcji na akcjach / ETF (papierach wartościowych) znajdziesz w poz. 23 i 24 części D, podczas gdy dane dotyczące transakcji na CFD (pochodnych instrumentów finansowych) zobaczysz w poz. 27 i 28 części D informacji PIT-8C (wersja 10):

D. INFORMACJA O WYSOKOŚCI DOCHODÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 30b UST. 2 USTAWY					
Rodzaje przychodów	Przychód		Koszty uzyskania przychodu		Strata (c - b)
	zł.	gr.	zł.	gr.	
a	b		c		d
1. Odpłatne zbycie papierów wartościowych	23.		24.		
2. Realizacja praw wynikających z papierów wartościowych	25.		26.		
3. Odpłatne zbycie pochodnych instrumentów finansowych oraz realizacja praw z nich wynikających	27.		28.		
4. Odpłatne zbycie niebędących papierami wartościowymi udziałów (akcji)	29.		30.		
5. Objęcie udziałów (akcji) w spółkach albo wkładów w spółdzielniach w zamian za wkład niepieniężny w innej postaci niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część	31.		32.		
Razem Suma kwot z wierszy 1 do 5.	33.		34.		35.
					36.

4. PAMIĘTAJ, ŻE TO TY JESTEŚ PODATNIKIEM

W przypadku dochodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych oraz z realizacji transakcji na pochodnych instrumentach finansowych **podatnikiem jesteś Ty - klient XTB**.

To oznacza, że to na Tobie spoczywa obowiązek rozliczenia podatku od dochodów ze sprzedaży akcji czy też z zysków na CFD.

Zgodnie z Ustawą o PIT¹ po zakończeniu roku podatkowego, **do końca kwietnia** roku następującego po roku podatkowym, masz obowiązek wykazać w zeznaniu rocznym, najczęściej **na formularzu PIT-38**, dochody ze sprzedaży akcji czy też realizacji transakcji na CFD i obliczyć należny podatek dochodowy.

XTB nie pełni roli płatnika podatku, natomiast zgodnie z przepisami Ustawy o PIT² ciążą na nim obowiązki sprawozdawcze polegające na konieczności sporządzenia i przesłania klientowi oraz urzędowi skarbowemu w terminie do końca stycznia (urzędowi skarbowemu) oraz do końca lutego (klientowi będącemu podatnikiem) roku następującego po roku podatkowym informacji PIT-8C o dochodach uzyskanych z odpłatnego zbycia papierów wartościowych oraz / lub pochodnych instrumentów finansowych i realizacji praw z nich wynikających.

Informacje przekazywane przez XTB na formularzu PIT-8C nie stanowią jednak o ostatecznej wysokości podatku dochodowego z ww. tytułów.

XTB może nie posiadać informacji o wszystkich kosztach, jakie poniosłeś w związku z dokonywaniem transakcji na instrumentach finansowych, które mogą stanowić koszty uzyskania przychodów i powinny być uwzględnione przez Ciebie w Twoim zeznaniu rocznym. Dlatego składając zeznanie roczne, możesz, poza wartością kosztów uzyskania przychodów wykazaną przez XTB w PIT-8C, wykazać również wartość innych kosztów, które spełniają ustawową definicję kosztów uzyskania przychodów (w razie wątpliwości w tym zakresie powinieneś skontaktować się z doradcą podatkowym). Co więcej, jeśli nie zgadzasz się z kalkulacją przedstawioną przez XTB w informacji PIT-8C, możesz złożyć zeznanie roczne wpisując wartości przychodów oraz kosztów ich uzyskania zgodnie z własnym uznaniem, niemniej jednak, w takim wypadku powinieneś spodziewać się pytań / wezwania do udzielenia wyjaśnień ze strony Urzędu Skarbowego. Stąd najlepszym rozwiązaniem w takiej sytuacji jest kontakt z XTB celem uzyskania ogólnej informacji dotyczącej sposobu kalkulacji danych na potrzeby informacji PIT-8C, co może wyjaśnić Twoje wątpliwości.

¹ Art. 30b ust. 6 pkt 1 i art. 45 ust. 1a pkt 1 Ustawy o PIT.

² Art. 39 ust. 3 Ustawy o PIT.

5. PODATEK OD DOCHODÓW ZE SPRZEDAŻY AKCJI

Dochody uzyskane z odpłatnego zbycia **papierów wartościowych** (np. akcji) opodatkowane są 19% podatkiem dochodowym od uzyskanego dochodu³. Dochód ten ustala się jako różnicę między sumą przychodów uzyskanych z tytułu odpłatnego zbycia papierów wartościowych a kosztami uzyskania przychodów⁴.

Jak ustalany jest przychód?

Przychód z odpłatnego zbycia papierów wartościowych wylicza się wg następującego wzoru:

Cena jednostkowa x ilość sprzedanych papierów wartościowych

I wartość ta prezentowana jest w **poz. 23 informacji PIT-8C**.

Jak ustalane są koszty uzyskania przychodu?

Koszt uzyskania przychodów wylicza się wg następującego wzoru:

(Cena jednostkowa x ilość nabytych papierów wartościowych) + inne wydatki które mogą stanowić koszt uzyskania przychodu (np. prowizje związane z prowadzeniem lub założeniem rachunku, koszty zdeponowania papierów wartościowych, itp.). Więcej przykładowych wydatków, które mogą stanowić koszty uzyskania przychodów znajdziesz w sekcji 7 Podręcznika.

I wartość ta pojawia się w **poz. 24 informacji PIT-8C**.

Ważne!

Pamiętaj, że do ustalenia ceny nabycia sprzedawanych papierów wartościowych co do zasady stosujemy metodę FIFO (*first in first out*). Z Ustawy o PIT wynika, że jeżeli podatnik dokonuje odpłatnego zbycia papierów wartościowych nabytych po różnych cenach i nie jest możliwe określenie ceny nabycia zbywanych papierów wartościowych, przy ustalaniu dochodu z takiego zbycia stosuje się zasadę, że każdorazowo

³ Art. 30b ust. 1 ustawy o PIT - "Od dochodów uzyskanych z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów finansowych, w tym z realizacji praw wynikających z tych instrumentów, z odpłatnego zbycia udziałów (akcji), z odpłatnego zbycia udziałów w spółdzielni oraz z tytułu objęcia udziałów (akcji) albo wkładów w spółdzielni w zamian za wkład niepieniężny w postaci innej niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część, podatek dochodowy wynosi 19% uzyskanego dochodu".

⁴ Art. 30b ust. 2 pkt 1 ustawy o PIT - "Dochodem, o którym mowa w ust. 1, jest: 1) różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu odpłatnego zbycia papierów wartościowych a kosztami uzyskania przychodów, określonymi na podstawie art. 22 ust. 1f lub ust. 1g, lub art. 23 ust. 1 pkt 38, z zastrzeżeniem art. 24 ust. 13 i 14".

zbycie dotyczy kolejno papierów wartościowych nabytych najwcześniej. Zasadę, o której mowa w zdaniu pierwszym, stosuje się odrębnie dla każdego rachunku papierów wartościowych.

O czym jeszcze warto pamiętać?

Akcje nabyte w drodze spadku - jak ustalić koszt?

Należy również pamiętać, że w przypadku odpłatnego zbycia udziałów w spółce kapitałowej oraz papierów wartościowych nabytych w drodze spadku, kosztami uzyskania przychodu są wydatki poniesione przez spadkodawcę w celu objęcia lub nabycia tych udziałów w spółce kapitałowej oraz papierów wartościowych.

Darowizna akcji - jak ustalić koszt?

A w przypadku nabycia udziałów w spółce lub papierów wartościowych w drodze darowizny cena nabycia wynosi 0 zł, natomiast wolny od podatku jest dochód uzyskany ze zbycia udziałów w spółce kapitałowej oraz papierów wartościowych otrzymanych w drodze darowizny w części odpowiadającej kwocie zapłaconego podatku od spadków i darowizn.

6. PODATEK OD DOCHODÓW Z TRANSAKCJI NA CFD

Dochody uzyskane z odpłatnego zbycia / realizacji transakcji na **pochodnych instrumentach finansowych** opodatkowane są 19% podatkiem dochodowym od uzyskanego dochodu⁵. Zgodnie z Ustawą o PIT, dochód ten ustala się jako różnicę między sumą przychodów uzyskanych z tytułu odpłatnego zbycia pochodnych instrumentów finansowych oraz z realizacji praw z nich wynikających a kosztami uzyskania przychodów, określonymi na podstawie przepisów tej Ustawy⁶.

Specyfika transakcji na CFD

Specyfika transakcji na pochodnych instrumentach finansowych CFD polega na tym, że klient nie ponosi wydatku na nabycie danego instrumentu finansowego (w przeciwieństwie do transakcji papierach wartościowych, takich jak np. akcje). Aby dokonać transakcji, której skutki powiększą lub zmniejszą saldo konta klienta, klient musi przekazać XTB kwotę depozytu. W momencie zbycia instrumentu następuje rozliczenie transakcji, tj. XTB obciąża konto klienta wartością poniesionej straty (ujemny wynik na kontrakcie CFD) lub uznaje konto klienta kwotą zysku na transakcji (dodatni wynik na kontrakcie CFD). Dodatni wynik

⁵ Art. 30b ust. 1 Ustawy o PIT - patrz: przypis 4.

⁶ Art. 30b ust. 2 pkt 3 Ustawy o PIT: "Dochodem, o którym mowa w ust. 1, jest różnica między sumą przychodów uzyskanych z tytułu odpłatnego zbycia pochodnych instrumentów finansowych oraz z realizacji praw z nich wynikających a kosztami uzyskania przychodów, określonymi na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 38a."

(zysk) powstaje, gdy zmiana kursu nastąpi w kierunku zgodnym z oczekiwanym i osiągnięty zostanie poziom założonego zysku. Ujemny wynik (strata) powstaje, gdy zmiana kursu nastąpi w kierunku przeciwnym do oczekiwanego i osiągnięty zostanie poziom dopuszczalnej, założonej straty.

Przychody i koszty w transakcjach na CFD

Mając na uwadze specyfikę transakcji na pochodnych instrumentach finansowych CFD, do przychodów klienta wykazywanych w informacji PIT-8C (poz. 27) XTB zalicza w szczególności dodatnie wyniki zrealizowanych transakcji, natomiast do kosztów uzyskania przychodów klienta (poz. 28) XTB zalicza ujemne wyniki zrealizowanych transakcji.⁷ Dodatkowo, stronę przychodową mogą korygować punkty swapowe, zaś po stronie kosztów uzyskania przychodów pojawić się mogą pozostałe koszty związane z zawarciem transakcji, takie jak np. prowizje pobierane przy zawieraniu transakcji, czy też korygujące wynik na transakcji punkty swapowe.

7. KOSZTY UZYSKANIA PRZYCHODÓW - AKCJE I CFD

Pamiętaj, że, co do zasady, koszty poniesione na nabycie akcji⁸/ związane z otwarciem transakcji na pochodnych instrumentach finansowych CFD⁹ rozliczysz dopiero w momencie sprzedaży akcji / realizacji transakcji na CFD.

W praktyce istotną przesłanką zaliczenia poniesionego przez podatnika wydatku do kosztów uzyskania przychodów jest istnienie związku przyczynowo-skutkowego między tym wydatkiem, a osiągniętym przychodem. Zatem kosztem uzyskania przychodu z tytułu odpłatnego zbycia akcji będą wydatki faktycznie poniesione na ich nabycie.

Do kosztów uzyskania przychodów z tytułu zbycia papierów wartościowych i pochodnych instrumentów finansowych oraz z realizacji praw z nich wynikających można zaliczyć poniesione wydatki pod warunkiem, że:

⁷ Poprawność takiego postępowania znajduje potwierdzenie m.in. w indywidualnych interpretacjach wydawanych przez organy podatkowe (np. interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie działającego w imieniu Ministra Finansów z dnia 2 sierpnia 2010 r. (sygn. IPPB2/415-228/09/10-5/S/AS).

⁸ Art. 23 ust. 1 pkt 38 Ustawy o PIT: „Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów wydatków na objęcie lub nabycie udziałów albo wkładów w spółdzielni, udziałów (akcji) oraz papierów wartościowych, a także wydatków na nabycie tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych; wydatki takie są jednak kosztem uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia tych udziałów w spółdzielni, udziałów (akcji) oraz papierów wartościowych, w tym z tytułu wykupu przez emitenta papierów wartościowych, a także z odkupienia albo umorzenia tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych, z zastrzeżeniem ust. 3e”.

⁹ Art 23 ust. 1 pkt 38a Ustawy o PIT: „Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów wydatków związanych z nabyciem pochodnych instrumentów finansowych - do czasu realizacji praw wynikających z tych instrumentów albo rezygnacji z realizacji praw wynikających z tych instrumentów albo ich odpłatnego zbycia - o ile wydatki te, stosownie do art. 22g ust. 3 i 4, nie powiększają wartości początkowej środka trwałego oraz wartości niematerialnych i prawnych.”

- **istnieje związek przyczynowo - skutkowy** pomiędzy poniesionymi wydatkami a przychodami (wydatki poniesione zostały w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów),
- **nie jest to wydatek wskazany w zamkniętym katalogu wydatków nieuznawanych za koszty uzyskania przychodów**, określonych w art. 23 ust. 1 Ustawy o PIT.

Mając powyższe na uwadze, XTB do kosztów uzyskania przychodów klienta wykazywanych w PIT-8C zalicza przykładowo następujące wydatki:

- prowizje związane z zakupem papierów wartościowych (akcji / ETF) / zawarciem transakcji na CFD (np. prowizja od otwarcia i zamknięcia 0.08% transakcji na CFD (min. 8 eur);
- prowizja od transakcji OMI (akcje / ETF) po przekroczeniu 100 tys.;
- opłata za przewalutowanie;
- opłata za transakcje w ramach rachunku PROFESSIONAL i PROFESSIONAL PREMIUM;
- koszty przechowywania papierów wartościowych (custody fee).

Pamiętaj, że ponosisz również koszty, których XTB nie wykaże jako koszty uzyskania przychodów w PIT-8C, ponieważ, w opinii XTB, nie stanowią one kosztów uzyskania przychodów. Przykładem takich kosztów są m.in.:

- tzw. opłata za nieaktywność - miesięczna opłata za prowadzenie rachunku pobierana w przypadku braku otwarcia lub zamknięcia pozycji na rachunku klienta w ciągu ostatnich 365 dni oraz braku depozytu na rachunku w ciągu ostatnich 90 dni naliczana w wysokości 10 EUR;
- opłata za przygotowanie i wysłanie zestawienia operacji dziennych na rachunku klienta, w wersji papierowej;
- opłata za wydanie jednego egzemplarza duplikatu formularza PIT-8C w wersji papierowej;
- opłata za transfer OMI z XTB do innego domu maklerskiego.

O czym trzeba pamiętać?

Kosztom uzyskania przychodów będą w opinii XTB również opłaty potrącane w momencie zakupu akcji na giełdach zagranicznych (np. Stamp Duty Reserve Tax w Wielkiej Brytanii, Sec Section 31 fee w USA, Financial Transaction Tax we Francji), niemniej jednak XTB nie wykaże takich opłat w informacji PIT-8C, ponieważ dotyczą one transakcji na giełdach zagranicznych. Informację na temat tych kosztów znajdziesz jednak w odrębnym Zestawieniu, które otrzymasz od XTB do końca lutego roku następującego po roku podatkowym wraz z informacją PIT-8C i na tej podstawie będziesz je mógł wykazać w swoim zeznaniu rocznym PIT-38 (więcej: patrz sekcja 12 oraz 18 Podręcznika).

8. KIEDY POWSTAJE PRZYCHÓD? – TRANSAKCJE NA AKCJACH

Z Ustawy o PIT wynika, że przychód z odpłatnego zbycia udziałów (akcji) powstaje w momencie przeniesienia na nabywcę własności udziałów (akcji).¹⁰

W praktyce, przeniesienie własności papierów wartościowych na kupującego następuje w XTB w przeciągu dwóch dni roboczych (tj. dni, w których odbywa się sesja na giełdzie)¹¹ po zamknięciu pozycji na platformie tradingowej.

Co istotne, w informacji PIT-8C za dany rok uwzględniane są transakcje na papierach wartościowych, które zostały zamknięte najpóźniej dwa dni robocze przed końcem roku. Dni bez sesji mogą być różne dla różnych giełd, np. dzień bez sesji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie może być dniem roboczym na Nowojorskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Co warto zapamiętać?

Należy więc zwrócić szczególną uwagę na zlecenia składane z końcem roku. Jeśli bowiem zlecenie zostanie złożone pod koniec grudnia 2021 r., ale jego rozliczenie (dokonanie odpowiednich zapisów na rachunkach maklerskich) nastąpi już w styczniu 2022 r. to przychód z tytułu takiej transakcji zostanie rozpoznany w roku 2022.

9. KIEDY POWSTAJE PRZYCHÓD? – TRANSAKCJE NA CFD

Z Art. 17 ust. 1b Ustawy o PIT wynika, że przychód z odpłatnego zbycia pochodnych instrumentów finansowych CFD powstaje w momencie realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych.¹²

W praktyce przychód ten powstaje w momencie rozliczenia transakcji, jeśli jej wynik netto jest dodatni.

¹⁰ Art. 17 ust. 1ab pkt 1 Ustawy o PIT: "Przychód określony w ust. 1 pkt 6: 1) z odpłatnego zbycia udziałów (akcji), udziałów w spółdzielni oraz papierów wartościowych powstaje w momencie przeniesienia na nabywcę własności udziałów (akcji), udziałów w spółdzielni oraz papierów wartościowych".

¹¹ W zależności od giełdy te dni mogą się różnić, np. dzień bez sesji na GPW nie musi być jednocześnie dniem bez sesji na giełdzie w Nowym Jorku (NYSE).

¹² Art. 17 ust. 1b Ustawy o PIT: "Za datę powstania przychodu z tytułu realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych uważa się moment realizacji tych praw".

10. PO JAKIM KURSIE PRZELICZANE SĄ PRZYCHODY I KOSZTY PONIESIONE W WALUTACH OBCYCH?

W części D informacji PIT-8C znajdziesz przychody i koszty uzyskania przychodów dotyczące transakcji, których dokonywałeś w XTB przeliczone na złotówki wg. następujących zasad.

Zgodnie z Ustawą o PIT¹³:

- przychody w walutach obcych przelicza się na złote według kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień uzyskania przychodu;
- koszty poniesione w walutach obcych przelicza się na złote według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień poniesienia kosztu.

Na wstępie konieczne jest ustalenie czy dokonywałeś wydatku/uzyskiwałeś przychód w walucie obcej i w związku z tym czy powyższe przepisy powinny być stosowane, czy też mamy do czynienia z operacjami w złotych.

Dlatego w praktyce sposób przeliczania przychodów i kosztów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych zakupionych w walucie obcej na PLN na potrzeby PIT-8C różni się w zależności od waluty, w której prowadzisz swój rachunek inwestycyjny (w PLN czy w walucie obcej).

11. KOSZTY W PRZYPADKU PRZENIESIENIA AKCJI DO XTB Z INNEGO DOMU MAKLERSKIEGO

W przypadku przeniesienia papierów wartościowych do XTB z innego polskiego domu maklerskiego informacje o historycznych cenach nabycia akcji są dostarczane do XTB przez poprzedni dom maklerski i na ich podstawie wyliczany jest koszt uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia papierów wartościowych.

W przypadku przeniesienia papierów wartościowych do XTB z zagranicznego domu maklerskiego, klient zostanie poproszony o dostarczenie do XTB informacji o historycznych cenach nabycia akcji (zagraniczne domy maklerskie najczęściej nie dostarczają takich informacji do XTB).

¹³ Art. 11a ust. 1 i 2 Ustawy o PIT.

12. KOSZTY UZYSKANIA PRZYCHODU - PODATKI I OPŁATY WYNIKAJĄCE Z LOKALNYCH (ZAGRANICZNYCH) REGULACJI

XTB w związku z transakcjami zakupu akcji dokonywanymi przez klientów na giełdach zagranicznych obciąża klientów niezbędnymi wydatkami związanymi z transakcjami w innych krajach w postaci podatków lub niepodatkowych opłat (np. Stamp Duty Reserve Tax w Wielkiej Brytanii, Sec Section 31 Fee w USA, Financial Transaction Tax we Francji).

Koszty ww. opłat transakcyjnych w opinii XTB mogą być kosztem uzyskania przychodów w przypadku odpłatnego zbycia papierów wartościowych. XTB otrzymała interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej potwierdzającą możliwość ujmowania takich wydatków w kosztach podatkowych.

Pamiętaj jednak, że są to koszty dotyczące dokonywania transakcji na giełdach zagranicznych, dlatego nie znajdziesz ich w PIT-8C, w której to informacji prezentujemy przychody i koszty ich uzyskania wyłącznie ze źródeł polskich. Koszty te znajdziesz natomiast w odrębnym Zestawieniu, które otrzymasz od XTB, dotyczącym transakcji na giełdach zagranicznych i na tej podstawie będziesz mógł je rozliczyć w swoim zeznaniu rocznym w PIT-38.

13. KTO OTRZYMA PIT-8C OD XTB?

Informacja PIT-8C jest wystawiana wyłącznie klientom XTB będącym osobami fizycznymi (za wyjątkiem osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, które dokonują transakcji na instrumentach finansowych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej).

Osoby, które prowadzą działalność gospodarczą, ale trądają poza tą działalnością, powinny otrzymać PIT-8C tak samo jak osoby fizycznie nieprowadzące działalności gospodarczej.

Osobom, które prowadzą działalność gospodarczą XTB przedstawia oświadczenie do podpisu, w którym osoby te będą mogły określić, czy dochody uzyskiwane za pośrednictwem XTB stanowią dochody realizowane w ramach działalności gospodarczej, czy też poza nią.

Czy otrzymam PIT-8C, jeśli nie zamknąłem żadnej transakcji w danym roku?

Ponieważ dochód z transakcji na papierach wartościowych i pochodnych instrumentach finansowych jest rozpoznawany dopiero w momencie zbycia papierów wartościowych (a dokładnie w momencie przejścia własności papierów wartościowych na nabywcę) / realizacji transakcji na CFD, osoby, które w danym roku podatkowym nie zamknęły żadnej transakcji, a co za tym idzie, nie osiągnęły dochodu ani nie poniosły straty, nie otrzymają informacji PIT-8C od XTB.

Czy wszystkie osoby fizyczne otrzymają PIT-8C?

Nie. W tym zakresie ważne jest, czy są one polskimi Rezydentami podatkowymi (w uproszczeniu, czy zamieszkują na stałe w Polsce)¹⁴ czy też są Nierezydentami podatkowymi oraz jakiego rodzaju transakcje realizują. Należy bowiem wiedzieć, że informacja PIT-8C może nie obejmować wszystkich transakcji realizowanych za pośrednictwem XTB nawet w przypadku, gdy jest wystawiana dla polskiego Rezydenta podatkowego.

Informację PIT-8C XTB wystawi wyłącznie:

1. Polskim Rezydentem podatkowym w zakresie:

- transakcji na papierach wartościowych / ETF notowanych na polskiej giełdzie (GPW) (obejmujących akcje / ETF zarówno polskich, jak i zagranicznych spółek) ("**Transakcje na GPW**") oraz
- wszystkich transakcji na pochodnych instrumentach finansowych CFD ("**Transakcje na CFD**").

2. Nierezydentem podatkowym w zakresie:

- **Transakcji na GPW**

W zakresie pozostałych transakcji osoby te nie otrzymają PIT-8C.

Co to dokładnie oznacza? Czy mogę zobaczyć jakieś przykłady?

- Jeśli polski Rezydent podatkowy dokonywał wyłącznie Transakcji na CFD, otrzyma on PIT-8C obejmujący te transakcje;
- Jeśli polski Rezydent podatkowy dokonywał Transakcji na CFD oraz Transakcji na GPW, otrzyma on PIT-8C obejmujący te transakcje;
- Jeśli polski Rezydent podatkowy dokonywał Transakcji na CFD, Transakcji na GPW oraz transakcji na papierach wartościowych notowanych na giełdach zagranicznych ("**Transakcje na giełdach zagranicznych**"), otrzyma on PIT-8C obejmujący Transakcje na CFD oraz Transakcje na GPW.

Ważne!

Począwszy od rozliczenia za 2021 r. informacje PIT-8C wystawiane przez XTB nie będą obejmować przychodów klientów z tytułu Transakcji na giełdach zagranicznych. W odniesieniu do tych transakcji, klienci otrzymają osobne Zestawienie, pomocne przy rozliczeniu podatku od przychodów ze sprzedaży akcji notowanych na giełdach zagranicznych (więcej: patrz sekcja 18 Podręcznika).

¹⁴ Definicja Rezydenta podatkowego i Nierezydenta podatkowego znajduje się w słowniczku w sekcji 1 Podręcznika.

- Jeśli Nierezydent podatkowy dokonywał wyłącznie Transakcji na GPW, otrzyma on PIT-8C obejmujący te transakcje;
- jeżeli Nierezydent podatkowy dokonywał zarówno Transakcji na GPW, ale również innych transakcji, np. Transakcji na CFD, jego PIT-8C obejmie wyłącznie Transakcje na GPW;
- jeżeli Nierezydent podatkowy dokonywał wyłącznie Transakcji na giełdach zagranicznych albo Transakcji na CFD, XTB nie wystawi takiemu Nierezydentowi informacji PIT-8C.

Dlaczego PIT-8C dla polskich Rezydentów podatkowych nie obejmuje Transakcji na giełdach zagranicznych?

PIT-8C dla Rezydentów podatkowych nie powinien obejmować przychodów i kosztów z tytułu transakcji sprzedaży akcji notowanych na giełdach zagranicznych. Brak obowiązku ujmowania w PIT-8C dochodów Rezydentów podatkowych wynikających z transakcji na papierach wartościowych notowanych na giełdach zagranicznych wynika z przepisów ustawy o PIT, zgodnie z którymi, takie dochody nie są dochodami z polskich źródeł.

Takie stanowisko przedstawił również Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w wydanej dla XTB interpretacji indywidualnej.

Dlaczego PIT-8C dla Nierezydentów podatkowych obejmuje tylko Transakcje na GPW?

Brak obowiązku ujmowania w PIT-8C dochodów Nierezydentów wynikających z transakcji na papierach wartościowych notowanych na giełdach zagranicznych wynika z przepisów ustawy o PIT, zgodnie z którymi, takie dochody nie są dochodami z polskich źródeł.

Brak obowiązku ujmowania w informacji PIT-8C dla Nierezydentów podatkowych przychodów i kosztów i uzyskania z realizacji transakcji na CFD wynika w szczególności z otrzymanej przez XTB interpretacji indywidualnej od Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej.

Jestem Nierezydentem podatkowym i otrzymałem PIT-8C, co dalej?

Jeśli z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (UPO) zawartej pomiędzy Polską a krajem Twojej rezydencji podatkowej będzie wynikało, że dochody z tytułu Transakcji na GPW podlegają opodatkowaniu wyłącznie w kraju Twojej rezydencji (a tak najczęściej będzie, co do zasady za wyjątkiem przypadku, gdybyś nabywał tzw. akcje spółek nieruchomościowych), nie będziesz musiał rozliczać się w Polsce. Każdorazowo powinieneś jednak sprawdzić zapisy odpowiedniej UPO i w razie wątpliwości skontaktować się z doradcą podatkowym. Wykaz umów o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartych przez Rzeczpospolitą Polską znajduje się pod poniższym linkiem:

<https://www.podatki.gov.pl/podatkowa-wspolpraca-miedzynarodowa/wykaz-umow-o-unikaniu-podwojnego-opodatkowania/>

Pamiętaj też, że Twój PIT-8C zostanie zaimportowany do tzw. Usługi Twój e-PIT, gdzie na jego podstawie może zostać automatycznie wygenerowane zeznanie roczne PIT-38. Jeśli więc jesteś pewien, że nie powinieneś rozliczać się w Polsce, powinieneś zalogować się do Usługi Twój e-PIT i odrzucić wygenerowane tam zeznanie PIT-38. Więcej informacji znajdziesz w pkt. 19 Podręcznika.

14. KIEDY I W JAKI SPOSÓB ZOSTANIE DOSTARCZONA INFORMACJA PIT-8C?

Informację PIT-8C znajdziesz w Pokoju Inwestora (*Client Office*) nie później niż do końca lutego roku następującego po danym roku podatkowym. Jeśli przed ww. terminem zamkniesz swój rachunek, informację PIT-8C otrzymasz na swój adres e-mail.

15. DO JAKIEGO URZĘDU SKARBOWEGO TRAFI MÓJ PIT-8C?

W przypadku polskich Rezydentów podatkowych PIT-8C składany jest do urzędu skarbowego obsługującego osoby fizyczne, zgodnie z ich miejscem zamieszkania, zgodnie z właściwością miejscową.

Pamiętaj więc, aby zaktualizować informację o właściwym urzędzie skarbowym w Pokoju Inwestora (*Client Office*), jeśli wiesz, że masz tam nieaktualne dane.

W przypadku Nierezydentów podatkowych, PIT-8C składany jest natomiast w każdym przypadku do Trzeciego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście.

16. JAK WYGLĄDA PIT-8C

PIT-8C to informacja, którą do końca lutego roku następującego po roku podatkowym dostaniesz od XTb.

Z perspektywy Twojego rozliczenia rocznego najważniejsza będzie część D tej informacji:

D. INFORMACJA O WYSOKOŚCI DOCHODÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 30b UST. 2 USTAWY				
Rodzaje przychodów	Przychód zł. gr	Koszty uzyskania przychodu zł. gr	Dochód (b - c)	Strata (c - b)
a	b	c	d	e
1. Odpłatne zbycie papierów wartościowych	23.	24.		
2. Realizacja praw wynikających z papierów wartościowych	25.	26.		
3. Odpłatne zbycie pochodnych instrumentów finansowych oraz realizacja praw z nich wynikających	27.	28.		
4. Odpłatne zbycie niebędących papierami wartościowymi udziałów (akcji)	29.	30.		
5. Objęcie udziałów (akcji) w spółkach albo wkładów w spółdzielniach w zamian za wkład niepieniężny w innej postaci niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część	31.	32.		
Razem	33.	34.	35.	36.
Suma kwot z wierszy od 1 do 5.			zł. gr	zł. gr

- **W pozycji 23** znajdziesz kwotę przychodu ze sprzedaży papierów wartościowych (akcji / ETF);
- **W pozycji 24** znajdziesz kwotę kosztów uzyskania przychodu ze sprzedaży papierów wartościowych (akcji / ETF);
- **W pozycji 27** znajdziesz kwotę przychodu uzyskanego z realizacji transakcji na CFD;
- **W pozycji 28** znajdziesz kwotę kosztów uzyskania przychodu z realizacji transakcji na CFD;
- **Pozycje 33 i 34** zawierają sumaryczne kwoty przychodów i kosztów uzyskania przychodów z odpłatnego zbycia instrumentów finansowych (akcji i CFD). W zależności od tego, czy różnica między przychodami i kosztami jest dodatnia (przychód – koszty > 0), czy ujemna (przychód – koszty < 0) w PIT-8C wypełniona jest albo **Pozycja 35** wskazująca na uzyskanie przez podatnika dochodu albo **Pozycja 36**, w której wykazywana jest strata.

Przedmiotowe kwoty powinienś przenieść do odpowiednich pól w deklaracji PIT-38.

Dlaczego w PIT-8C nie znajdę informacji o przychodach z giełd zagranicznych?

W PIT-8C powinna znaleźć się informacja o przychodach i kosztach ze źródeł polskich. Jest to zgodne z zasadami wypełniania PIT-38. Warto zauważyć bowiem, że przychody i koszty z części D PIT-8C powinny być przenoszone do deklaracji PIT-38 do pól 20 i 21, a zgodnie z instrukcją do PIT-38 w tych rubrykach powinny być wykazywane jedynie przychody / koszty ze źródeł polskich.

Nie ulega wątpliwości, że sprzedaż akcji spółki zagranicznej dokonana na giełdzie zagranicznej jest dochodem powstałym za granicą. A przychody / koszty ze źródeł zagranicznych powinny być wpisane w rubryki 22 i 23 PIT-38. Dodatkowo należy zweryfikować, czy taki dochód powinien być wykazany w załączniku PIT-ZG.

Podsumowując, w PIT-8C znajdziesz przychody i koszty dotyczące transakcji na CFD oraz transakcji na papierach wartościowych notowanych na GPW. XTB otrzymała interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej potwierdzającą brak obowiązku ujmowania w PIT-8C przychodów z tytułu transakcji na papierach wartościowych notowanych na giełdach zagranicznych.

W odniesieniu do transakcji realizowanych na giełdach zagranicznych otrzymasz od XTB dodatkową informację – Zestawienie, przedstawiającą przychody i koszty uzyskania przychodów wynikające z transakcji sprzedaży akcji / ETF na giełdach zagranicznych, **które w opinii XTB powinny znaleźć się w rubrykach 22 i 23 deklaracji PIT-38.** Zatem fakt, że w PIT-8C nie znajdziesz informacji o dochodach z giełd zagranicznych nie oznacza, że nie musisz ich opodatkować w swoim zeznaniu rocznym PIT-38.

17. FORMULARZ PIT-38

Jeśli w danym roku podatkowym osiągnąłeś dochód lub poniosłeś stratę z transakcji na instrumentach finansowych (akcji / ETF / CFD) jesteś zobowiązany na podstawie art. 45 ust. 1 Ustawy o PIT rozliczyć swoje dochody w deklaracji rocznej **w terminie od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po danym roku podatkowym**. Najprawdopodobniej powinieneś wybrać formularz PIT-38, niemniej jednak wszystko zależy od Twojej indywidualnej sytuacji (przykładowo, przychody z dywidend otrzymanych z zagranicy możesz też rozliczyć również na formularzu PIT-36).

Zeznanie PIT-38 możesz złożyć papierowo lub elektronicznie.

Nie chcę się spóźnić ze złożeniem zeznania PIT-38. Jak ustalana jest data złożenia zeznania?

Za datę złożenia zeznania nadanego w polskiej placówce pocztowej Poczty Polskiej S.A. uważa się datę stempla pocztowego, z zastrzeżeniem przypadku, gdy zeznanie zostało wysłane przed 15 lutego kolejnego roku. Wówczas bowiem traktowane jest jak złożone 15 lutego.

Ważne! Twoje zeznanie roczne PIT-38 może utworzyć się automatycznie!

Zeznanie przygotowane przez organ podatkowy jest dostępne dla podatnika z dniem 15 lutego kolejnego roku w usłudze Twój e-PIT na stronie internetowej (więcej: patrz sekcja 19 Podręcznika)

Potwierdzeniem złożenia zeznania elektronicznego jest otrzymanie urzędowego poświadczenia odbioru (UPO).

Do jakiego urzędu skarbowego powinienem złożyć PIT-38?

W PIT-38 powinieneś podać nazwę właściwego dla siebie urzędu skarbowego, o którym mowa w przepisach ustawy. Jeśli:

- Mieszkasz w Polsce (tj. jesteś Polskim rezydentem podatkowym i podlegasz pod nieograniczony obowiązek podatkowy) – składasz zeznanie do urzędu skarbowego właściwego według swojego miejsca zamieszkania w ostatnim dniu roku, za który się rozliczasz, a gdy zamieszkanie na terytorium Polski ustało przed tym dniem – do urzędu skarbowego właściwego według ostatniego miejsca zamieszkania w Polsce;

- Nie mieszkasz w Polsce (tj. jesteś Nierezydentem podatkowym i podlegasz pod ograniczony obowiązek podatkowy) – składasz zeznanie do urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.

Część C PIT-38

Tę część wypełnisz przede wszystkim na podstawie informacji PIT-8C otrzymanych od domów maklerskich, w tym od XTB.

Uwaga! w poz. 20 i 21 wykazujesz tylko przychody ze źródeł polskich!

- w poz. 20 wykaż sumę kwot z poz. 33 informacji PIT-8C;
- w poz. 21 wykaż sumę kwot z poz. 34 informacji PIT-8C oraz kwotę innych kosztów związanych z przychodami wymienionymi w poz. 33 tej informacji, niewykazanych przez podmiot ją sporządzający.

Jeśli otrzymałeś kilka informacji PIT-8C od różnych instytucji finansowych, to w pozycjach 20 i 21 PIT-38 powinieneś zsumować kwoty ze wszystkich otrzymanych PIT-8C.

- w poz. 22 należy wykazać m.in. przychody:
 - uzyskane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku, gdy podmiot niebędący płatnikiem podatku nie był zobowiązany do sporządzenia informacji PIT-8C,
 - **uzyskane za granicą** (np. ze zbycia akcji, zbycia udziałów w spółkach, w tym także objętych za wkład niepieniężny w innej postaci niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część).
- w poz. 23 należy wykazać, na podstawie posiadanych przez podatnika dokumentów, koszty uzyskania przychodów ujętych w poz. 22.

Uwaga! W praktyce, w poz. 22 i 23 wykażesz w szczególności przychody oraz koszty uzyskania przychodów z tytułu transakcji na papierach wartościowych (akcjach) notowanych na giełdach zagranicznych (więcej: patrz sekcja 18 Podręcznika).

Część D PIT-38

Większość pól w tej części wypełni się sama. W przypadku jednak, gdy sprzedawałeś za pośrednictwem XTB akcje notowane na giełdach zagranicznych w poz. 32 masz możliwość wpisania podatku pobranego za granicą celem odliczenia go od podatku pobranego w Polsce¹⁵.

Uwaga! W praktyce, dokonując transakcji za pośrednictwem XTB najczęściej nie będziesz miał podatku do odliczenia, który mógłbyś wpisać w poz. 32. Z większości umów o unikaniu podwójnego opodatkowania (UPO) wynika bowiem, że zyski z przeniesienia majątku powinieneś rozliczyć w kraju swojej rezydencji. Niemniej jednak, jeśli dokonywałeś sprzedaży akcji spółek zagranicznych notowanych na zagranicznych giełdach powinieneś za każdym razem sięgnąć do właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, aby upewnić się, że podatek powinieneś rozliczyć wyłącznie w kraju rezydencji.

Poz. 32 wypełnisz natomiast przykładowo, jeśli sprzedawałeś akcje tzw. spółki nieruchomościowej (definicję spółki nieruchomościowej znajdziesz w odpowiedniej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania, najczęściej są to spółki których ponad 50% wartości rynkowej majątku składa się z nieruchomości). W takim wypadku Twoje dochody mogą podlegać również opodatkowaniu za granicą (w miejscu położenia nieruchomości). W tym zakresie powinieneś sięgnąć do właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. I dalej, jeżeli odpowiednia umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania przewiduje taką możliwość, to podatek zapłacony za granicą będziesz mógł odliczyć od podatku płaconego w Polsce.

Co istotne, obowiązuje Cię limit odliczenia podatku zapłaconego za granicą. Odliczenie podatku zapłaconego za granicą nie może przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany za granicą. W celu ustalenia limitu odliczenia kwotę podatku obliczoną według stawki 19% od łącznego dochodu do opodatkowania uzyskanego w Polsce i za granicą należy pomnożyć przez kwotę dochodu uzyskanego za granicą, a następnie podzielić przez kwotę łącznego dochodu uzyskanego za granicą i w Polsce („Limit”).

Jeśli z danym krajem Polska nie zawarła UPO, od polskiego podatku możesz odliczyć tyle podatku pobranego z zagranicą, ile wynika z polskich przepisów ustawy o PIT, tj. metody proporcjonalnego odliczenia. W praktyce będzie to tyle ile wynika z ww. Limitu.

¹⁵ Art. 30b ust. 5a Ustawy o PIT: „Jeżeli podatnik, o którym mowa w art. 3 ust. 1, osiąga dochody, o których mowa w ust. 1, zarówno na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak i poza jej granicami, dochody te łączy się i od podatku obliczonego od łącznej sumy dochodów odlicza się kwotę równą podatkowi dochodowemu zapłaconemu za granicą. Odliczenie to nie może jednak przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany za granicą.”

Część G PIT-38

Tę część wypełnią Ci klienci XTB, którzy uzyskiwali m.in. dywidendy od zagranicznych spółek notowanych na giełdach zagranicznych.

Podatnicy tacy w poz. 45 wskażą wartość podatku wg. stawki 19% od kwoty dywidendy brutto otrzymanej od zagranicznej spółki i następnie w poz. 46 będą mogli odliczyć podatek od dywidendy pobrany za granicą, ale maksymalnie do wysokości wynikającej z odpowiedniej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania i do wysokości limitu wynikającego z Ustawy o PIT. Więcej na ten opodatkowania dywidend wypłacanych przez spółki zagraniczne w sekcji 21 Podręcznika.

Uwaga! W PIT-38 nie wykazujesz kwoty dywidendy brutto otrzymanej od zagranicznej spółki, tylko sam podatek od tej dywidendy skalkulowany jako: dywidenda brutto x 19%!

18. OPODATKOWANIE PRZYCHODÓW ZE SPRZEDAŻY AKCJI / ETF NOTOWANYCH NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH

Zgodnie z art. 30b ust. 5a Ustawy o PIT, jeżeli polski Rezydent podatkowy osiąga dochody, o których mowa w art. 30b ust. 1 (zyski kapitałowe), zarówno na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak i poza jej granicami, dochody te łączy się i od podatku obliczonego od łącznej sumy dochodów odlicza się kwotę równą podatkowi dochodowemu zapłaconemu za granicą. Odliczenie to nie może jednak przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany za granicą. Jeśli zatem jesteś polskim Rezydentem podatkowym masz obowiązek opodatkować w Polsce swoje ogólnoswiatowe dochody. W zakresie dochodów otrzymywanych z zagranicy zalecamy każdorazowo sięgnięcie do właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Jeśli w danym roku podatkowym uzyskiwałeś za pośrednictwem XTB przychody ze sprzedaży akcji notowanych na giełdach zagranicznych, pamiętaj jednak, że począwszy od rozliczenia za 2021 r., nie zobaczysz tych przychodów w informacji PIT-8C. Informacja PIT-8C nie powinna bowiem obejmować przychodów i kosztów z tytułu transakcji sprzedaży akcji notowanych na giełdach zagranicznych. Takie stanowisko przedstawił Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w wydanej dla XTB interpretacji indywidualnej.

Ważne!

Począwszy od rozliczenia za 2021 r. informacje PIT-8C wystawiane przez XTB nie będą obejmować przychodów klientów z tytułu transakcji na giełdach zagranicznych. W odniesieniu do tych transakcji, klienci otrzymają osobne Zestawienie, na podstawie którego będą mogli prawidłowo rozliczyć w PIT-38 oraz - w zależności od indywidualnej sytuacji - wypełnić załącznik PIT-ZG do PIT-38.

Jak wykorzystać dane z Zestawienia dotyczącego transakcji na giełdach zagranicznych?

W odniesieniu do przychodów z transakcji na giełdach zagranicznych otrzymasz od XTB osobne Zestawienie zawierające dane na temat zawieranych przez Ciebie transakcji na giełdach zagranicznych.

W tym Zestawieniu w kolumnie R i S (kolumny oznaczone kolorem szarym) zobaczysz wartości przychodów (kolumna S) i kosztów ich uzyskania przychodów (kolumna R) w złotych wynikające z transakcji sprzedaży akcji / ETF notowanych na zagranicznych giełdach. Sumy tych wartości znajdują się w podsumowaniu przedmiotowych kolumn S i R.

Zgodnie z broszurą informacyjną Ministerstwa Finansów do zeznania PIT-38 (obowiązującą na dzień publikacji niniejszego Podręcznika):

- w poz. 22 należy wykazać m.in. przychody:
 - **uzyskane za granicą** (np. ze zbycia akcji, zbycia udziałów w spółkach, w tym także objętych za wkład niepieniężny w innej postaci niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część).
- w poz. 23 należy wykazać, na podstawie posiadanych przez podatnika dokumentów, koszty uzyskania przychodów ujętych w poz. 22.

Uwaga! W praktyce, w poz. 22 i 23 wykażesz w szczególności przychody oraz koszty uzyskania przychodów z tytułu transakcji na papierach wartościowych (akcjach) notowanych na giełdach zagranicznych. Pamiętaj, że w przypadku gdy uzyskujesz przychody z tytułu sprzedaży akcji notowanych na giełdach zagranicznych powinieneś dodatkowo zastanowić się, czy nie powinieneś złożyć załącznika PIT-ZG do deklaracji PIT-38.

Zwracamy uwagę, że praktyka rynkowa w zakresie konieczności składania załącznika PIT-ZG, jak również sposobu jego wypełniania jest niejednorodna, stąd w razie wątpliwości w tym zakresie powinieneś skontaktować się z doradcą podatkowym. Więcej na ten temat poniżej.

Załącznik PIT-ZG do deklaracji PIT-38

Zwracamy uwagę, że praktyka rynkowa związana z zasadami składania załącznika PIT-ZG jest bardzo niejednolita. Załącznik PIT-ZG składa się odrębnie dla każdego państwa uzyskania dochodu/przychodu.

Znane nam są stanowiska, zgodnie z którymi, załącznik PIT-ZG należy składać zawsze, jeśli dokonano sprzedaży akcji notowanych na giełdach zagranicznych i należy go składać per kraj położenia giełdy. Znamy jednak również stanowiska, które wskazują, że załącznik PIT-ZG powinien być składany per kraj położenia siedziby spółki, której akcje były sprzedawane i należy go złożyć jedynie wówczas, gdy doszło do podwójnego opodatkowania dochodu ze sprzedaży akcji na zagranicznej giełdzie (np. w przypadku sprzedaży akcji tzw. spółek nieruchomościowych, jeśli z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania wynika metoda kredytu podatkowego). Mając powyższe na uwadze, w przedmiotowym zakresie rekomendujemy kontakt z doradcą podatkowym albo odpowiednim Urzędem Skarbowym.

19. USŁUGA TWÓJ E-PIT

Zeznanie elektroniczne można wysłać za pośrednictwem strony: www.podatki.gov.pl. Wysyłane w ten sposób zeznanie można wypełnić samodzielnie (w tym za pośrednictwem formularza interaktywnego) lub skorzystać z zeznania przygotowanego przez organ podatkowy.

Zeznanie przygotowane przez organ podatkowy jest udostępnione dla podatnika dnia 15 lutego roku następującego po danym roku podatkowym w usłudze Twój e-PIT na portalu podatkowym na ww. stronie internetowej. Zeznanie udostępnione przez organ podatkowy uwzględnia dane o dochodach zawarte w informacjach PIT-8C przesyłanych do organu, np. przez domy maklerskie. Zeznanie udostępnione przez organ podatkowy jest edytowalne. Podatnik może wprowadzić w nim zmiany, które wymagają ich zaakceptowania.

Akceptacja przez podatnika udostępnionego zeznania przed dniem 30 kwietnia 2020 r. – bez wprowadzenia w nim zmian albo po ich wprowadzeniu – oznacza złożenie zeznania w dniu dokonania akceptacji. Jeżeli do dnia 30 kwietnia podatnik nie zaakceptuje zeznania udostępnionego przez organ podatkowy albo go nie odrzuci, nastąpi automatyczna akceptacja tego zeznania, równoznaczna z jego złożeniem w ostatecznym terminie składania zeznań PIT. Automatyczna akceptacja ma jednak zastosowanie wyłącznie w przypadku zeznań udostępnionych podatnikom, którzy oprócz dochodów wykazywanych w informacji PIT-8C, nie uzyskali innych dochodów podlegających wykazaniu i opodatkowaniu w zeznaniu rocznym PIT-38. Potwierdzeniem złożenia zeznania elektronicznego jest otrzymanie urzędowego poświadczenia odbioru (UPO).

A jeśli jestem Nierezydentem podatkowym i otrzymałem PIT-8C?

Jeżeli jesteś Nierezydentem podatkowym i uzyskiwałeś w danym roku podatkowym dochód z odpłatnego zbycia papierów wartościowych notowanych na GPW, XTB ma obowiązek przekazać Tobie oraz Urzędowi Skarbowemu informację PIT-8C (więcej: patrz sekcja 13 Podręcznika).

Zwróć uwagę, że informacja PIT-8C zostanie najprawdopodobniej zaimportowana przez administrację podatkową do usługi Twój-PIT, gdzie automatycznie wygenerowane zostanie Twoje zeznanie roczne w Polsce (PIT-38), z którego może wynikać podatek do zapłaty w Polsce.

Uwaga! Jeśli z umowy o unikaniu opodatkowania zawartej pomiędzy Polską a krajem Twojej rezydencji będzie wynikało, że dochody z tytułu transakcji na GPW powinny podlegać opodatkowaniu wyłącznie w kraju Twojej rezydencji (a tak będzie najczęściej, za wyjątkiem m.in. przypadku sprzedaży akcji tzw. „spółki nieruchomościowej”), **zalecamy, abyś zalogował się do usługi Twój e-PIT i odrzucił wygenerowane tam automatycznie zeznanie roczne.** W przeciwnym wypadku, w dniu 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym wygenerowane tam zeznanie roczne zostanie potraktowane jako ostateczne i organy skarbowe mogą oczekiwać zapłaty wynikającego z niego podatku. Jeśli podatku nie zapłacisz, najprawdopodobniej zostaniesz wezwany przez polski Urząd Skarbowy do udzielenia wyjaśnień oraz przedstawienia Certyfikatu rezydencji potwierdzającego Twoją rezydencję w innym kraju niż Polska (więcej: patrz sekcja 19 Podręcznika).

20. AKCJE NABYTE PRZED 1 STYCZNIA 2004 R.

Zgodnie z Art. 52 Ustawy o PIT dochody ze sprzedaży akcji nie podlegają podatkowi dochodowemu od osób fizycznych, jeżeli równocześnie zostały spełnione następujące warunki:

- akcje dopuszczono do publicznego obrotu papierami wartościowymi;
- nabycia dokonano przed dniem 1 stycznia 2004 r.;
- nabycie nastąpiło na podstawie publicznej oferty lub na giełdzie papierów wartościowych, albo w regulowanym pozagiełdowym wtórnym obrocie publicznym, albo na podstawie zezwolenia udzielonego w trybie art. 92 lub 93 przepisów ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi;
- sprzedaż tych akcji nie jest przedmiotem działalności gospodarczej.

Dochody ze sprzedaży akcji nabytych przed 1 stycznia 2004 nie będą więc uwzględniane w informacji PIT-8C.

21. OPODATKOWANIE DYWIDEND WYPŁACANYCH PRZEZ SPÓŁKI NOTOWANE NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH

Zgodnie z art. 30a ust. 1 pkt 4 ustawy PIT przychody z dywidend lub inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych nie są łączone z dochodami z innych źródeł i są objęte 19% zryczałtowanym podatkiem dochodowym.

Akcje wszystkich klientów XTB zdeponowane są na rachunku zbiorczym prowadzonym przez depozytariusza XTB (europejską instytucję finansową), co uniemożliwia weryfikację tożsamości poszczególnych klientów.

Płatnikiem podatku od dywidendy nie jest XTB, tylko lokalny, właściwy krajowi spółki wypłacającej dywidendę depozytariusz (*sub-custodian*), który nie weryfikuje tożsamości (w tym rezydencji podatkowej) beneficjenta dywidendy – czyli klienta XTB. Lokalny depozytariusz pobiera podatek od dywidendy według najwyższej stawki obowiązującej w danym kraju.

Czy powinienem opodatkować dywidendę otrzymaną z zagranicy?

W przypadku dywidend otrzymanych od spółek zagranicznych masz obowiązek wykazać 19% podatek od tych dywidend w swoim zeznaniu rocznym PIT-38.

Taki podatek powinienś wykazać w poz. 45 deklaracji PIT-38.

Co istotne! W PIT-38 nie podajesz wartości samej dywidendy brutto tylko wartość obliczonego podatku! Dywidend z zagranicy nie wykazujesz w załączniku PIT-ZG!

Jak obliczyć podatek od zagranicznej dywidendy?

Ponieważ podatek trzeba wykazać w złotych, najpierw należy wartość **dywidendy brutto** (brutto, czyli przed pobraniem podatku u źródła za granicą) przeliczyć na złote. Aby to zrobić, zalecamy abyś ustalił dokładną datę wpływu dywidendy na Twój rachunek. Jeśli znasz już tę datę, przelicz wartość dywidendy brutto na PLN według średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego **poprzedzającego** dzień wpływu dywidendy na Twój rachunek bankowy.

Tak ustalony przychód brutto (dywidenda brutto) powinienś pomnożyć przez stawkę podatku 19% i wykazać w poz. 45 deklaracji PIT-38.

Zgodnie z Ustawą o PIT¹⁶ możesz jednak od polskiego podatku odliczyć kwotę równą podatkowi zapłaconemu za granicą (wartość takiego podatku powinnaś ująć w poz. 46 deklaracji PIT-38). Pamiętaj jednak, że podatek zapłacony za granicą możesz odliczyć od podatku płaconego w Polsce tylko do wysokości określonego limitu / limitów:

Limit 1: Od polskiego podatku płaconego od dywidendy otrzymanej z zagranicy odliczysz podatek zapłacony za granicą, ale tylko do wysokości wynikającej z UPO pomiędzy Polską a krajem siedziby spółki wypłacającej dywidendę.

To oznacza, że jeśli w rzeczywistości za granicą np. w USA od dywidendy pobrany został podatek wg stawki 30%, a z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania pomiędzy Polską a USA wynika stawka 15%, to organy podatkowe stoją na stanowisku, że odliczyć możesz tylko wartość podatku, która wynikałaby z zastosowania UPO (czyli 15%), co oznacza, że w Polsce będziesz miał do dopłaty 4% podatku.

Co warto zapamiętać?

Organy podatkowe najczęściej stoją na stanowisku, że jeśli dywidenda została opodatkowana za granicą stawką wyższą niż stawka wynikająca z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania z tym krajem, to podatnik może odliczyć podatek od dywidendy tylko według takiej stawki, jaka wynika z umowy o unikaniu opodatkowania, a nie w wysokości rzeczywiście pobranej.

Limit 2: Jednakże Twoje odliczenie nie może przekroczyć kwoty podatku obliczonego od tych przychodów (dochodów) przy zastosowaniu stawki 19%.

Reasumując, kwotę podatku zapłaconego za granicą (obliczoną z uwzględnieniem Limitu 1 oraz Limitu 2) wykażesz w poz. 46 deklaracji PIT-38. Kwotę podatku zapłaconego za granicą, wyrażoną w walucie obcej należy przeliczyć na złote według kursu średniego NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień zapłaty (potrącenia) podatku.

Uwaga! Dywidendy wypłacane przez amerykańskie spółki

XTB począwszy od 2022 r. oferuje klientom możliwość wypełnienia formularza W-8BEN.

Formularz W-8BEN przeznaczony jest dla wszystkich klientów indywidualnych, nieposiadających rezydencji podatkowej w USA oraz niebędących obywatelami Stanów Zjednoczonych, uzyskujących tzw. dochody ze

¹⁶ Art. 30a ust. 9 Ustawy o PIT: „Podatnicy, o których mowa w art. 3 ust. 1, uzyskujący poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej przychody (dochody) określone w ust. 1 pkt 1-5, od zryczałtowanego podatku obliczonego zgodnie z ust. 1, od tych przychodów (dochodów), odliczają kwotę równą podatkowi zapłaconemu za granicą, jednakże odliczenie to nie może przekroczyć kwoty podatku obliczonego od tych przychodów (dochodów) przy zastosowaniu stawki 19%”.

źródeł amerykańskich (tzw. US source income), np. dywidendy wypłacane przez spółki z USA oraz ekwiwalenty dywidend.

Dzięki wprowadzeniu formularza W-8BEN, klienci XTB inwestujący w amerykańskie spółki dywidendowe będą mogli obniżyć swoje podatki od dywidend z 30% do 15% (w przypadku rezydencji podatkowej klienta w Polsce). Obniżona stawka podatkowa wynika z odpowiedniej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartej pomiędzy USA a krajem rezydencji klienta. W przypadku rezydencji podatkowej klienta w innym kraju niż Polska, obniżona stawka podatkowa może być inna.

To oznacza, że podatek od dywidendy zostanie pobrany za granicą nie według najwyższej możliwej stawki (zgodnie z zasadą opisaną na str. 25 powyżej), lecz według preferencyjnej stawki wynikającej z odpowiedniej UPO zawartej przez USA.

Dywidendy wypłacane przez spółki amerykańskie podlegają jednak opodatkowaniu w Polsce wg analogicznych zasad jak dywidendy otrzymywane od innych zagranicznych spółek opisanych powyżej, tj.:

W przypadku dywidend otrzymywanych od spółek amerykańskich, inwestor będący polskim rezydentem podatkowym oraz osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej musi opodatkować takie dywidendy w Polsce zryczałtowaną stawką podatku 19% kalkulowanym od kwoty dywidendy brutto.

Inwestor będzie jednak mógł od polskiego podatku odliczyć kwotę równą podatkowi zapłaconemu w USA z uwzględnieniem limitu wynikającego z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartej przez USA z krajem jego rezydencji podatkowej. W przypadku dywidend otrzymywanych przez polskich Rezydentów podatkowych, limit ten wynosi 15% przychodu brutto.

Mając powyższe na uwadze, inwestor, którego dywidenda została opodatkowana w USA preferencyjną stawką 15% (po prawidłowym wypełnieniu W-8BEN), odliczy od polskiego podatku należnego od dywidend **cały podatek pobrany za granicą**. W konsekwencji, w Polsce inwestor będzie miał do dopłaty podatek w wysokości jedynie 4% od przychodu brutto.

Zwracamy jednak uwagę, że opodatkowanie dywidend wypłacanych przez spółki amerykańskie preferencyjną stawką podatkową wynikającą z UPO będzie możliwe dopiero po wypełnieniu przez klienta formularza W-8BEN, a zatem najwcześniej począwszy od dywidend otrzymywanych w 2022 r. To oznacza, że jeszcze na etapie rozliczenia rocznego za 2021 r. Twoje dywidendy wypłacane przez spółki amerykańskie były opodatkowane w USA najwyższą stawką 30%.

22. OPODATKOWANIE DYWIDEND WYPŁACANYCH PRZEZ SPÓŁKI NOTOWANE NA GPW

W przypadku wypłaty dywidend przez polskie spółki notowane na GPW płatnikiem podatku jest dom maklerski, w tym wypadku XTB, dlatego nie będziesz miał obowiązku rozliczenia podatku od takiej dywidendy w zeznaniu rocznym PIT-38 (podatek został już pobrany).

W przypadku wypłaty dywidend przez zagraniczne spółki notowane na GPW płatnikiem podatku jest zagraniczny emitent (spółka wypłacająca dywidendę) i w takim wypadku będziesz miał obowiązek opodatkować taką dywidendę w zeznaniu rocznym PIT-38 analogicznie jak dywidendy otrzymywane od zagranicznych spółek notowanych na giełdach zagranicznych (więcej: patrz sekcja 21 Podręcznika).